

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 3 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 10.—Estranger 15.

DESDE TONA.

Lo metje vá dirme:

—A vosté li convenen bons ayres.

—¿De per aquí prop ó de lluny?

—No, ayres nacionals.

—Donchs això ray, aquesta nit diré al pianista del café que 'n toqui.

Mes ab una colla de noms que ells se 'ls entenen va aconsellarme que me 'n anés a Tona.

La calor m' empaytava y ab tot per poch m' escapa 'l tren l' endemà de la visita del metje Prench bitllet per Balenyá y corrent cap a l' andén topo ab un mosso d' estació. 'm fico en un cotxe de tercea, donant un «Ja hi soch,» esbufegat, al sentarme sobre un farsell plé de verdura lo que 'm valgué un escandol de una vella que portava un parell de conills, que per més gatzara tant bon punt lo tren se posá en marxa li escaparen pel cotxe y s' armá una saragata y unas corre-dissas que duraren prop d' un' hora.

Cambiarem de tren á Granollers y cambiaren llavors los paisatjes de menjador, que sols havia vist en l' altra linea, per escarpadas y feréstegas montanyas al arribar al Congost, quals moles de rojenca terra y voluminosas rocas sembla que vulgan ficarse dintre 'l cotxe y esclafar al tren que fatigosament puja per entre ellas. ¡Quin paisatge més gran y més imponent! Allí 's véu la naturalesa en tota la seva forsa, sense l' embelliment que la má del home hi afegeix.

Per un costat una montanya dreta y pelada com l' empedrat del Plá de la Boqueria y per l' altre una fonda-lada cuberta de herba fresca, y que per l' abundancia d' aygua, presenta las voras dels marges plenas de petites flors de mil coloraynas: verdas canyas creixen prop dels regarolls, ben cuydats horts prop de las casas, que passant ab lo tren apareixen com una colla de bolets ensenyant sa copa, puig sols se veu sa negrosa teulada apoyada en la paret d' un marge. Després las montanyas impedeixen la vista per tots dos costats y per sa alsaria no deixan veure 'l cel.

Lo tren esbufega sempre fins á Balenyá que arreplega una baixada y 's planta á Vich sense més romanosos.

Per anar á Tona que hi ha mitj' hora desde la estació s' agafa una tartana: lo camí es molt dolent: perque la gent no 's queixés volgeruen engravarne un tros, é hi abocaren uns palets granats y dusus com los caps de 'ls que dirigiren la millora.

Ja s' es á Tona, figuréuvos un carrer llarch, ab algunas casas que fins tenen pretensions. Ha millorat molt de tres anys á n' aquesta part. S' hi está bastant mal pero 's paga bé, que d' això un se 'n fa cárrech.

Los pagesos son afalagadors y aixirits. Pagesos hi ha que quan parlan ab algú miran á terra ó á l' ayre, altres menos esquerps miran á la cara; pero 'ls d' aquí

tots miran á la butxaca. Se coneix que son de bona casta.

Hi ha á un quart del poble un establiment d' ayguas minerals, que no perque 'ls forasters las paguin molt, está ben arreglat. L' aygua no surt en lo mateix edifici; l' hi porta 'l mosso d' un pou vehi y n' ompla un petit dipòsit pel gasto del dia, puig se 'n béu molt poca; d' aquí que ab aquests viatjes l' aygua sigui més ó menos forta ó evaporada.

—¡Vol dir que faria mal, si se 'n prengués molta? deya una senyora á un senyor que se 'n bebia un través de dit.

—No li aseguro; pero á béuren un xich més potser no n' hi hauria per tothom.

Segons se diu los propietaris actuals de l' aygua, després d' analisarla y enterarse de sas condicions curativas, sens dir lo molt que valia, compraren lo pou á un pagés que 's queixava de tenir un' aygua que li matla las patatas y cregué fer un gran negoci donantne per una dobla de quatre al any. Al regoneixe que l' havia errada vá morir-se de pet. Per xò 'ls pagesos procuran ferlos grassos ja que ab un negoci esguerrat hi petan.

Una de las cosas que no deixan de visitá 'ls forasters que tenen delit, camas y bona vista es lo castell de Tona situat en una montanya que domia 'l poble al que s' hi puja per un camí de gats. Prime 's troba 'l Cementiri que es de lo més pobre y petit que s' pot imaginar: una iglesia que no s' obra may, antigua parroquia del poble, unas tápias dolentas y baixas y una porta que no tanca.

Ja en lo plá del Castell s' hi veuhen restos de l' antigua iglesia bizantina, primitiva parroquia del poble y 'l campanar en lo qual ja hi han tingut de fer obras.

A l' esquerra de l' iglesia hi havia 'l cementiri avuy completament enderrocat y á la dreta 's véu encare una torre que li diuhen del Moro, de groixudas y anti-quissimas parets. Desde allí dalt se domina tota la plana de Vich, inmensa planuria que la vista 's cansa y s' admira d' atalayar ahont no hi há un pam que no s' aprofiti. ¡Quants pagesos hi han doblegat l' esquena y s' han queixat, per rutina, de sas cullitas y quantas vegadas no han anat ab una rialleta de satisfacció á carregar las garberas de blat, que com petits turons daurats se veuhen sobressortir dels camps per qualsevol indret que 's miri y que 'l sol té cuydado de torrar, per ferlas més vistosas y assegurar més sa sahó.

Y com lo temps aquí pocas vegadas está segur, que 'l demati fa sol y á la tarde 'ns ompla d' aygua, aquest dia 's veyá al lluny Vich, com una gr n ciutat, ab sos numerosos campanars, cuberta de negres nuvols que li davan l' aygua per mort de Dèu y 'ls llamps que crusavan la foscor del cel, brillar ab sos vius colors, retumbant los trons en las montanyas que cercan la plana y tota aquesta, lo mateix que 'l immediat Monseny, coronat de perpétuas y blancas brumas, brillar á

la llum rojenca d' un sol d' istiu sota un cel blau y tranquil de primavera.

Quan penso, las nits que m' estich en lo terrat de casa, cantant el *Hijo del trueno*, mirantme la lluna y sense sentir calor, ab los que s' están á Barcelona es-calbantse com pebrots vermells, los planyo de tot cor y no 'ls envejo las diversions á alta temperatura de que gosan.

Llavors penso:—Per qué será que no han anat á fer las grans ciutats á las terras frescas?

MISTER JOHNSON.

EN PEPIS.

Soch lo sér més desgraciat de la creació.

No tinch pares, ni parents, ni amichs, ni diners..... y lo que 'm fa més falta es l' últim.

No sé qué fer, ni de qué puch servir. Veig, no sense estranyesa, que al mon tothom es bó per alguna cosa.

Pero jo soch un sér inútil á la societat. ¡Y de qué tinch que servir, si de la edat de deu anys que vaig sol, si ningú m' ha ensenyat de res?

Ben mirat per 'xó, ja soch apte per una de cosa; pero que no 'n trech cap profit. Per aplanar la Rambla. Sempre m' hi passejo. L' aplano més jo que 'ls empleats del Municipi encarregats de ferho. Bè podria l' Ajuntament donarme quan menos los dotze rals que paga á n' aquells que fan rodar aquell corró.

Estich aburrit, fastidiat, tinch *splen*, com diuhen los inglesos.

Si sortia algún altre Marqués de Rays que volgués colonisar algun pais de cafres, me n' hi anava desseguida. Ni que després resultés una ensarronada com la de Port-Breton. Figúrinse que fá tretze horas que no hi tastat res.

La nit passada hi tingut una ganga. Hi trobat á un conegut á qui he demanat un duro, y m' ha dat quatre rals. ¡Qué poch crédito corra avuy en dial! Pero menos mall Aviat no 'ls he tingut. Casi tot se me n' ha anat per pá; de tall poch. Després á la Rambla hi trobat més de mitj puro, que algun de aquests felissos que dinan y sopan diariament devia llensar per massa tip. Com qu' encare cremava, m' hi estalviat la cerilla. Dono xuclada á la colilla y ab lo ventre un xich més aliviat, me 'n vaig de dret cap al pis á jeure; perque un servidor també tinch pis, es á dir, tenim. Lo tinch en societat ab tres ó quatre capitalistas com jo mateix. D' aquest modo 'ns surt més barato; pero aixó si, es més alt que Montjuich. Nos ne fem nou pessetas cada mes y paguem una part cada hú, ó més ben dit, no paguem part ni gens, perque per are tres mesos fá que tenim

fundada la societat y 'l capital es nominal; fém com los bolsistas.

Pero gangas com la de la pesseta no se 'n troban cada dia. Ningú vol fiar Tanta gent que vesteix a la inglesa y ningú vol ser anglés.

Ja hi perdut lo credit, la reputació, l' humor, y aviat la salut. Lo que no hi perdut es una cosa qu' es lo que menos falta 'm fá. La carpanta. D' aixó si que 'n tinch per assurtirne a tots los nous empleats que posará en Sagasta 'l dia que pujara al poder.

...Aaa... ¡Quin badall! Ja se 'm desperta. En parlant de menjar me vé una especie de cubriment de cor, los ulls se m' aclucan lentament, vaig obrint poch a poch la boca fins que 'l nas tot arrugantse 'm puja a nivell dels ulls, los pels de la barba m' arriban fins a tocar la butxaca baixa de l' ermilla com senyalantme 'l lloch ahont deuria haverhi 'l remey de tals extremitats, y cayentme 'l barret pèl darrera, dono fi a una armoniosa nota, que devegadas es més llarga que la que donan las cantadoras del cafe de la Alegria.

Tocan horas. Deuhen ser las dotze. Si, si, ja podéu anar tocant. Com que no toqueu per mi. Poch ne tinch necessitat jo de que m' avisin l' hora de dinar. Aixó 's deixa pèls altres. Jo 'ls suprimiria 'ls rellotjes. Malehida siga la falta que... Aaa... ¿Altra vegada? Jo crech que un dia de tant badallar me trencaré.

¡Y pensar que hi ha qui 's mor' de un enfió de una indigestió! No sé lo qu' es l' una cosa ni l' altra. Jo, gracias á Dèu, tinch un ventrell capás de digerir ni que fos una maneta de bombo.

¡Aixis vingués lo cólera!
Pot ser d' aquest modo podria tréurem de sobre aquesta gana que tinch allotjada tant temps ha.

Diu que l' Ajuntament daria menjar als que quedarian sense feyna.

A mi m' haurian de dar dos raccions, perque si als que no tenen feyna 'ls ne davan una, a mi que 'm falta feyna y ganas de ferne, me 'n tocarian dugas. Me sembla qu' es molt lògich.

Y si 'l cólera se me 'n duya ¡alabat siga Dèu! Per tenir de viure d' aquest modo, val més morir.

Tinch constantment una debilitat a sobre que ja ni sé com me sostinch. Jo crech que m' aguanto dret a efecte del vent que m' entra al cos de quan badallo. Veyam si un dia duré tant poch *lastre* que me 'n pujaré en l' aire a istil d' aquestas bombas que venen per las frías.

¡Quina gana tinch! Los budells me roncan. Me sembla que l' un al altre deuhen dirse: «company, no passa un' alma.»

Sense poder may tréure'm del cap la idea de lograr un dia veurem tip, l' altra nit vaig ficarme al llit dejú. Tenia una gana que tot m' ho feya veure del color de la vianda. M' adormo y comenso a somiar com de costum. De prompte se 'm apareix un cabrit rostit, sanser, gros y ros com una moneda de cinch duros, que s' anava acostant cap a mi molt poch a poch. Me llenso sobre d' ell, l' agofo per una pota y pego caixalada a una cuixa. De prompte sento un cop a las barras, semblant a una patada de caball, y desseguida uns crits y gemechs terribles van despertarme. ¡Adèu somni deliciós y consolador! Era que vaig clavar las dents a la pantorrilla de un dels meus companys de glorias y fatigas que dormia al meu costat.

L' endemà vaig aixecarme ab la cara tota inflada, y ab més gana que 'l dia avants. Es clar, com que ab la cossa que va endressarme no m' vá dar temps d' empassarme res. Si 's descuyda un xiquet més se troba ab una pantorrilla menos.

Vaja, aixó s' ha d' acabar. Tinch de pendre una resolució ó altra. ¿Qué faig? ¿Treballar? Cá, no puch. M' espanta la idea de que puch pendre mal. Fent de fuster, manyá ó algun altre ofici exposat com tots, m' arrisco a que un dia 'm quedi inutilisat per tota la vida. Després, segons lo temps que fá, tinch un dolor a l' esquena que no 'm deixa moure. Y aixó m' acostuma a passar quan plou, y casi sempre que no plou; ab aixó ¡cál treballar no puch.

¿Donchs qué faig? ¿Me mato? Al cap y al últim si no ho faig jo, ja 's cuidarà de ferho la gana y, francament, prefereixo 'l suicidi qu' es qüestió no més d' un ¡ay!, a tenir que anarme morint per entregas. Nada, ja está dit.

Aquest vespre sabré si es cert alló que diuhen quan un se mor de que 's vá a sopar ab Sant Pere.

Estich determinat
Vaja adèu, mon de tragedias. Avuy cambio de domicili.

Avuy 'm mato, pero ha de ser després de satisfer un desitj que tinch anys ha, y que may he pogut tréure 'm de sobre.

Ja ho sabrán.
Si demá troban en lo *Brusi* que «Un joven sencillamente vestido se presentó ayer a la fonda de B. ó C. y després de haber comido abundantemente se atravesó el corazon con el mismo cuchillo de que se servía en la mesa», no lo trobin estrany, y preguin a Dèu per l' ánima d' aquest pobre que 'ls desitja per

sempre més la felicitat més gran de totes las felicitats de la vida humana: bona taula y bon lli.

PEPITO GARLOPA.

En Vico com los galans de las comedias antiguas *hace que se va y vuelve*. En efecte, després de recorre algunas poblacions importants de Catalunya sembla que tornarà per donar una série de representacions en lo *Teatro de Novedats*. Confesso que me 'n alegro molt.

Y a propòsit del eminent actor: recordo que la pasada senmana vaig reservar per la present parlar de son benefici. Que va tenir molts aplausos y moltissims regalos no hi ua que dirho, perque ja era de esperar: la novetat de la funció, lo que omplia d' interès al públich era l' estreno del drama en un acte *De la vega a la montaña*, que per cert va defraudar sas esperansas. L' obra escrita ab galanura y vigor no es, ni molt menos una pintura dels montanyesos catalans del temps de la invasió árabe. La fuga del poeta ha ofegat aquesta vegada al talent del observador. Apart de aixó l' obra no té interès y com a quadro dramàtic resulta molt inferior al *Puñal del godo* de 'n Zorrilla.

La gran ovació ahont va tenirla en Vico siguié a *Novedats*, en qual teatro representá de una manera acabadissima *La vida es sueño*.

La companyia de *Ribas* se 'n ha anat també. Lo benefici de la Tubau hi atragué una gran concurrencia. La simpática actris estrená un monòlech de son marit, lo Sr. Palencia, titolat *¡Qué vergüenza!* Es un quadro delicat, bèn concebut, desarrollat ab frescura, que la Tubau matisá ab tots los recursos de son talent extraordinari. Confessem que no 'ns cansariam may de véurela en aquesta obra.

Al *Tivoli* a més del benefici de la Delgado ab lo *Barberillo* que hi cridá molta gent, s' ha estrenat una sarsuela en tres actes titulada *El rey reina*, producció que s' acosta més al genero francés que al espanyol, sense la travessura y l' estructura lligada que caracteriza generalment a las obras traspirenaicas. No obstant té situacions endavinadas, xistes y sal... encare que de terrós. En la música hi ha molts números apropiats a la situació que foren aplaudits y alguns fins repetits y tot. L' obra es original de 'n Tormo y la música 's deu al mestre Nieto.

No hi tingut ocasió de anar al *Retiro*; pero hi sentí a dir que 'l quadro de artistas ha millorat molt. Per una part lo baritone Blaxart ha posat de relleu sos grans progressos en la *Favorita* y *Los Puritans*; per altra part lo tenor catalá Sr. Bruno, que fa dos ó tres anys inaugurá sa carrera artistica, ha fet un magnífich *Trovador* mostrant també que progressa y alguns que 'l segueixen ab interès li auguran un magnífich porvenir, dat que lo que menos abunda avuy son los tenors; per últim la Boy Gilbert ab la *Sonámbula* no ha fet més que confirmar lo bon concepte que d' ella té format lo públich per l' agilitat, limpieza y bon timbre de son órgano vocal. Parlo per boca de ganxo; pero dech aquestes informes a persona intel·ligent que cada nit se gasta 'ls dos ralets, y que diu y assegura que are se 'ls gasta de gust.

Circo Ecuestre: Le petit Ludovic. Figúrinse un artista en miniatura: un globulillo homeopàtic per curar lo fastidi del públich, ó millor dit encare un *grinet de mostasa*. No s' imagina com pot cabre tanta malicia dintre de un costant petit que canta cançons francesas, balla 'l ball inglés y patina com un rus. No li falta sinó matar un toro per compendiar la nota característica de las principals nacions de Europa.

N. N. N.

L' INTERVENTOR DEL CARRIL.

(POESIA DEDICADA ALS INTERVENTORS DE LA LÍNEA DE FRANSA).

Ab la levita crusada,
gorra ab cargolat galó,
lluhiat groga botonada
y ab la cartera penjada...
—¿Qui es aquest?—L' Interventó.

Anant lo tren revisant
(menos los dias que plou)
'ls bitllets va foradant:
(La séva missió s' enclou
en fé algun forat... y prou).

Sempre a punt lo talonari
(fora en certas ocasions)
fa 'l bitllet suplementari:
(cambis y continuacions
també 'n fa sense talons).

Vijilant continuament
los reservats ocupats
obra reservadament:
(certs reservats senyalats
son per ell molt reservats).

Conquistador de gran fama
(en terrenos de faldilla)
cors de dona sempre inflama:
(molts de conquista senzilla
fan conquistas .. de boquilla).

Sa més gran ocupació
(¡quin empleo més pesat!)
es fer la recaudació:
(Partes de sin novedad
ja 'ls fa per adelantat).

Bona paga, millor vida...
(¡tot no més per presumir!)
¿Hi ha milló empleo?... Mentida
(Interventor voldrá dir
may en res intervenir (?))

Elegant, cumplimentós,
(fingint sempre lo que no es)
bèn planxat y molt curiós:
(l' Interventor fet exprès
deu esser cómic: res més).

Queda probat ab rahó,
(rahó que salta a la vista)
que no hi ha servey milló:
(¡¡quánt més val sé Interventó
que no pas telegrafista!)

Jo, Tú y Ell.

ESQUELLOTS.

¡Ja hi han entrat! ¡Ja hi son!
Y encare no s' ha cantat lo *Te-Deum*.
Podrá a Madrid goberná en Canoyas: a cala ciutat
mana en Sagasta.

Y per cert que l' acte primer dels sagastins al pendre possessió del Ajuntament ha sigut barallarse.
Se tractava d' elegir tinentes d' arcalde... S' ha fet la votació duas, tres y quatre vegadas, y 'ls amichs de D. Francisco no han pogut arribar al candelero... Sempre s' han quedat curts de vots.

Los dissidents han votat en blanch, los conservadors han votat en blanch y 'ls republicans han votat en blanch.

En certa manera s' ha representat la pessa del Aulés: *Tres blancs y un negre*.
Lo negre es D. Francisco... Si no ho es, al menos li fan tornar.

¡Quina llástima que D. Francisco no siga arcalde!
¿Saben per qué?
Perque podria anar a colocar la primera pedra de la claveguera que s' ha de construir a la Rambla d' Estudis, davant del *Siglo*.
Ja fa un mes que han arrancat l' empedrat y obert la vall, y aixis ho han deixat, esperant sens duple que D. Francisco vaja a colocar la primera pedra.

La *Dinastia* dona compte de una aposta que va ferse a Montauban (Fransa). Un jove va comprométre a fer a la séva novia 10,000 petons en deu horas.
Aceptada l' aposta, a la primera hora va fern'hi dos mil, mil no més a la segona, setcents a la tercera y a la quarta ell va tenir una rampa als llabis, y ella va caure desmayada.
Per lo tant ja ho saben, no escrigan may a la xicota dihent que li envian un milió de petons, que aixó está probat qu' es impossible.... Diguinli si acás: «Adèu, l' envio tots los petons necessaris fins a agafar una rampa als llabis.»

Dóna compte 'l *Brusi* de la festa celebrada a la Mercé en cumpliment del vot fet a l' any 1687 pèls concellers de la ciutat, ab motiu de la plaga de llagosta que assolava 'ls camps de Barcelona.

Y diu lo *Brusi* que aquest vot van ferlo los ilustres senyors Joan Geroni de Novell, Melcior Teixidor y Francisco Molines, *ciudadans honrats*, y Agustí Martínez, mercader, Francisco Cortés, notari, y Joan Turó, ferrer.

Y are fassan lo favor de dirme: ¿Per qué als tres primers se 'ls diu *ciudadans honrats* y no se 'ls diu als tres últims?

¡Vaya unas cosas tenian los nostres antepassats!
¿Es qu' en aquell temps los que treballavan, prenent un ofici ó carrera, perdian lo titol de *ciudadans honrats*?

Al referse las comissions del *Municipi*, ab motiu de la corriolada de regidors tauletistas han ficat a D. Francisco a la comissió de Cementiris.

Vaja Sr. Henrich, que si are no está content ni may. Enviarli un rival al cementiri. ¿Qué més vol?

Beneficis de las fumigacions:
En un poble de las inmediacions de Sevilla vá haverhi un cas... pero *¡quin cas!*

No s' alarmin, no 's pensin que vulga dir que tal individu, per més senyas viatjant de comers, morís del cólera... ¡cá! ¡qu' es cas!

Va morir asfixiat per la fumigació. Y aquí tenen un cas que acredita allò que diuen: «lo remey es pitjor que la malaltia.»

L' altre dia va ferse la proba de l' orga nova de Sant Agustí.

No vaig anarhi, ho confesso, perque densá que va caure la cúpula de l' iglesia de Sant Andreu, totes las iglesias me fan basarda: pero 'm consta per persona intel·ligent que va assistirhi que l' orga es molt millor que la del Liceo; pero que 'ls organistas que van tocar...

Vaja que hi ha uns organistas á Barcelona tant ramplons que més que per tocar l' orga de teclas servirían per tocar l' orga de maneta.

Etimologia de la paraula lassareto.

Contan que 'l primer individu que va ser tancat dintre d' un local inmundo de por de que no portés ab ell lo contagi, va patir los set calzes d' amargura.

En vista dels seus sufriments, tothom deya: ¡Pobre Lássaro!

Y veis' hi aquí com de l' expressió ¡Pobre Lássaro! vá néixe la paraula Lassareto.

Temps endarrera van ensajarse unas rodas de carril de paper que van donar magnífichs resultats.

Més tart van construhirse de paper llanxas y barquetas, també ab molt exit.

Y are últimament á Paris s' han construhit pianos de paper, que treuen. segons diuen, uns sonidos més suaus y pastosos que 'ls pianos que s' han usat fins are.

Desde que van inventarse los bitllets de banch, que en certa manera son moneda de paper, ja vaig presumirho; en aquest mon lo paper está destinat á desempenyar un gran paper.

Datos estadístichs:

Espanya es de totes las nacions de Europa la que té major número de cegos. 24,608 se 'n van inscriure en l' últim cens, lo qual representa un 15 per 10,000 habitants.

De manera que d' Espanya se 'n pot dir la terra dels cegos.

Y á la terra dels cegos lo guerxo es rey. Per xó roseguém Cánovas á tot pasto.

En cambi Espanya es un dels paissos d' Europa ahont hi ha menos muts.

En l' últim cens n' hi figuran 7,629 ó siga 1 per cada 10,000 habitants.

També s' explica perfectament aquest fenómeno Espanya ha sigut sempre la terra privilegiada dels xerraires.

Ja hi hauria més muts; pero hi ha que tenir en compte que la major part se moren.

Perque aquí 'l que no pot enrahonar *reventa*.

Vostés que ván á l' iglesia carregats de bons intents. sense ser mestissos ni carlins, sinó católichs sense pendre part ni pels uns ni pels altres, sinó pensant en la salut del ánima; vostés devots y religiosos de bona fé, escoltin... ó millor dit, llegeixin:

L' altre dia vá celebrarse al Pi uns funerals per l' etern descans de 'n Nocedal, l' home de confiança del rey de las húngaras.

No puch dir lo que van passar dintre de l' iglesia perque no hi entro; pero obligat á contemplarla per fora, vehi com soch del Pi, puch dirlos y assegurarlos lo següent:

Que quant vá morir lo bisbe Urquinaona y fins quan vá morir lo Papa, al Pi no van tocar més que quatre campanas.

En cambi per en Nocedal van tocarne cinch... y més n' hi hagués hagudas.

Això vol dir, amats católichs, que 'l camí més recte y més segur per mereixe 'ls honors de la iglesia, consisteix en llensar lo morrió de miliciano nacional y encasquetarse la boina.

Senyò arcalde de Cambrils, si es cert lo que 'm diuen, allarguí la mà, que vull felicitarlo.

M' han assegurat que vosté, armantse d' energia no ha volgut permetre l' entrada al poble de recaudadors de contribucions, comissionats de apremis, investigadors, ni altres *pácarus* per l' istil, fundatse en que com aquests fulanos corren sempre de poble en poble y are están en estat normal, la salut de Cambrils podria alterar-se ab lo seu contacto.

Vaja, que si tots los arcaldes miressen com vosté per la salut, per la tranquil·litat y per la butxaca dels seus administrats, Espanya seria un paradís.

Ana Fisher, aquella infelis juhava, convertida al catolicisme á copia de promesas, que després van tornar-se desprecis y desdenys, de la qual vá ocupar-se primer que ningú l' Esquella en un article, ha pogut per últim marxar á Buenos-Aires, mediant 'los ausilis de algunas personas que sense ser católicas son prou piadosas per amparar á las victimas de la farsa catequística.

Aquesta es la verdadera caritat: la que no coneix ni patria, ni religió: la que cura las llagas obertas pel fatalisme.

Un anecdota històrica.

Un aficionat al drama vá anar á veure *La dama de las camelias* representat al Lirich. (de qual protagonista estava encarregada la simpática Glech.

—L hi ha agradat?—vá preguntarli en Brugada.
—Moltíssim: es una bona companyia... Pero escolti, m' han dit que vosté la té contractada per l' octubre al Principal.

—Si senyor.
—Y per quantas funcions?
—Per quaranta ó cinquanta...

—¡Quaranta ó cinquanta! No crech pás que la primera dama li arribi... Aquella tosseta que té, que vol que li diga, no 'm fa gens de goig.

QUÈNTOS.

Entre dos minyonas jovas: molt desenganyada l' una, y l' altra molt baquetejada:

La desenganyada:—¡Homes!... No pot fiarse de cap... Si al menos fossen á gels.

—Donchs. mira noya, 'ls meus ho han sigut tots.
—¡Ay, qu' ets felis!

—No ho creguis: quan te dich que 'ls meus nuvis han sigut àngels, es perque tots *han volat*.

En Pepet estava trist y va caure malalt, y tot perque á casa seva no 'l deixavan casar ab una xicota de historia, anomenada Remey.

Lo metje després de examinarlo, va fer lo seu pensament, y dirigintse als pares del jove, va dirlos:

—Volen salvar al seu fill? No hi ha més que un medi: casarlo.

En Pepet, efectivament, va sortir ab la seva, va casarse.

Y la dona, tal com sos pares presumian, li ha sortit de allò que no corra, tant, que l' está matant á disgustos.

Y are quan lo metje li pregunta que tal li proba 'l matrimoni, en Pepet respon ab veu compunjada:

—Ay, Sr. Doctor: hi ha *remeys* pitjors que las malalties.

L' Emilio té tres donas á casa: la propia, la sogra y una germana.

Lo sastre li porta un dia uns pantalons que li llarguejan y tot sopant ho fa present á las donas, demanant que qualsevol d' ellas los hi escursi de un través de dit:

La sogra:—Jo noy, no te 'ls escursaré pas: soch massa curta de vista... si acas que te 'ls escursi la mèva filla.

La dona:—Si, jo, altra fevna tinch ab los nens: que te 'ls escursi la teva germana que no té res que fer.

La germana:— Qui? ¿Jo? Are hi cerro.
Y s' alsa de taula tota malcarada.

Però la germana va repensarse, va agafar los pantalons del seu germá y va escursarlos un través de dit deixantlos penjats al mateix puesto.

La sogra, pensantse que si ella no hi fós á aquella casa 'l seu gendre no duria pantalons, va escursarlos també, sense dir res á ningú, un' altre través de dit.

Y finalment, la esposa va fer lo mateix.

Figürinse la sorpresa del marit quan l' endamá al posarse 'ls pantalons va veure que ab prou feynas li arribavan al turmell.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Molta *hu-dos* certa total y fins també un *hu-segona* de que vin- ui á Barcelona lo cólera per son mal; puig diuen tots esbarats que cosa *tres-tres* seria

de que sols al primer dia no 'ls deixés amortallats.

MILLÀ.

II.

A la sombra de un Total l' altre dia 'm contemplava com en *Dos-tres* dibuixava un *hu-tres* piramidal.

VINTISETABRILS.

MUDANSA.

Una noya qu' es molt tot diu que té en lo tot un mal que curárseli no 's pot, segons diguè ahí 'l total.

BETAS Y FILS.

ACENTÍGRAFO-DOBLE.

A la total de 'n Felis lo seu pare quan se tot, li tot una tot per dot segons ell molts cops me diu.

ASNEROLF ALKUSPA.

CONVERSA.

—Pep ¿vols venir demá á diná á Gracia? Matarém aquell conill tant gros.

—Si, Pau ¿ahont vols que 't vinga á buscar?
—Al carrer de... Búscaho que ja t' ho he dit.

ANTONINO.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom de home.
- 3 4 6 2 5 4.—Moble molt comú.
- 3 4 1 5 7.—Vehicul.
- 1 7 3 4.—Carrer de Barcelona.
- 7 6 4.—Composició poética.
- 6 7.—Nota musical.
- 2.—Lletra.

GORRO FRIGIO.

TRENCA-CAPS.

SADURNÍ.

Combinar las lletas de aquest nom de manera que resulti un poble de la provincia de Girona.

CABO PRIMER DE ARTILLERÍA.

GEROGLIFICH.

×

Lo Lo

I

III

T. ROMPA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- 1. XARADA 1.^a.—*Sil-ve-la*.
- 2. ID. 2.^a.—*Ca-su-lla*.
- 3. ANAGRAMA.—*Tana-Nata*.
- 4. INTRÍNGULIS.—*Bras-Ras As-S*.
- 5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Portugal*.
- 6. ROMBO.—

M
C A P
M A R I A
P I S
A

- 7. TRENCA-CAPS.—*Flasaders, Om y Oli*.
- 8. GEROGLIFICH.—*Per tortosins Tortosa*.

CURACIÓ SEGURA

DEL

CÓLERA

PEL

Dr. TUNISI

Un folleto de 32 páginas

Preu 4 rs.

Se ven en la llibrería de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

EL CÓLERA Y LA MISERIA

UNA CARTA AL DR. FERRAN

pél DR. C. GUMÀ

catedrático de medicina humorística y autor de *Guerra al cólera!*

Humorada agre-dolsa, en vers y de verdadera actualidad

Preu 2 rals

Se ven en la llibrería Espanyola de I. Lopez, Rambla del Mitj, 20. principals llibrerías, kioscos y correspondents de LA CAMPANA.

Barcelona: lpm de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

Carbó y llenya ningú 'n vol,
ningú 'n gasta, á lo que 's diu,

perque 'l sol de aquest istiu,
es un sol que 's pinta sol.